

Т.Г. Бондарєва, канд. екон. наук, доц. (НУВГП, Рівне)
Ю.В. Демчук, студ. (НУВГП, Рівне)

ОСНОВНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ЗАПАСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Однією з основних умов здійснення господарської діяльності на будь-якому підприємстві є забезпечення його запасами, які займають, в основному, найбільшу частину активів підприємства. Тому, правильно організований облік запасів має велике значення при прийнятті управлінських рішень.

У кожній сфері діяльності запаси обліковуються за законодавчо визначеною методикою. Оскільки кожний вид запасів має свою методику обліку, їх необхідно розглядати окремо один від одного.

Головними завданнями обліку запасів є: правильне та своєчасне документування всіх операцій з руху товарно-матеріальних цінностей; виявлення та відображення витрат, пов'язаних з їх заготівлею; контроль за надходженням, рухом та вибуттям запасів; одержання правдивих даних про залишки запасів на складах; своєчасне виявлення незадіяних запасів, які краще реалізувати.

На підприємстві запаси можуть мати різне призначення залежно від функцій, яку вони виконують у процесі виробництва, а також від особливостей підприємства.

Необхідними передумовами правильної організації обліку запасів є:

- раціональна організація складського господарства;
- розробка номенклатури запасів;
- наявність інструкцій з обліку запасів;
- правильне групування (класифікація) запасів;
- розробка норм витрачання запасів.

Важливим моментом в організації обліку запасів є їх групування та класифікація, які забезпечують прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо їх ефективного використання у процесі діяльності суб'єкта господарювання.

Основна класифікація запасів базується на другому класі Плану рахунків бухгалтерського обліку [1].

Варто зазначити, що саме раціональнообґрунтована класифікація запасів здатна забезпечити виконання основних завдань організації обліку запасів, серед яких [3, с.13]:

- 1) раціональне визначення одиниці обліку запасів та формування номенклатури-цінника;
- 2) достовірне визначення первісної вартості запасів;
- 3) визначення умов переоцінки на дату балансу та методів оцінки в разі вибуття;
- 4) розкриття інформації про запаси у примітках до фінансової звітності.

Важливе значення для правильного обліку запасів є також порядок оцінки. Оцінка запасів відіграє значну роль при формуванні облікової політики підприємства. Важливим в оцінці запасів є принцип обачності, який передбачає застосування в бухгалтерському обліку методів оцінки запасів, що повинні запобігати завищенню оцінки активів.

Відповідно до П(С)БО 9 «Запаси» [2], оцінка запасів здійснюється у трьох випадках: при надходженні, списанні та на дату складання звітності. Запаси, що надійшли на підприємство шляхом придбання зараховуються на баланс за первісною вартістю, формування якої визначено законодавчо.

Оцінка вибуття запасів у разі відпуску матеріалів у виробництво, продажу або іншому вибутті здійснюється одним із п'яти методів, визначених П(С)БО 9.

На дату складання балансу запаси відображаються за найменшою з двох оцінок: первісною вартістю або чистою вартістю реалізації. Дану умову використовують з метою збереження об'єктивності оцінки запасів в умовах цінової нестабільності.

Вибір методу оцінки є важливим елементом облікової політики підприємства та не підлягає зміні без вагомих підстав.

Отже, організація обліку запасів є важливим елементом в системі обліку будь-якого господарюючого суб'єкта. Адже це слугує основою релевантної інформації для менеджменту підприємства.

Список використаних джерел

1. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Наказ Міністерства фінансів України 30 листопада 1999 року №291 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» : Наказ Міністерства фінансів України від 20 жовтня 1999 р. № 246 / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

3. Кузьома В.В. Теоретичні аспекти удосконалення організації

обліку запасів / В.В. Кузьома // Економічний аналіз: зб. наук. праць / Тернопільський націон. економіч. ун-т. – Тернопіль: «Економічна думка», 2015. – Том 19. - № 3. – С. 12-16.

Т.Ю. Бондаренко, канд. екон. наук, доц. (*Криворізький економічний інститут, Кривий Ріг*)

А.В. Дмитрів, студ. (*Криворізький економічний інститут, Кривий Ріг*)

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ У БЮДЖЕТУВАННІ

Сучасний бізнес в Україні є досить динамічним та висуває жорсткі вимоги для функціонування підприємств. Одним із наслідків таких реалій є необхідність впровадження автоматизації бюджетування суб'єктів господарювання, що забезпечує зменшення трудомісткості процесу та скорочення затрат часу.

Аналіз вимог з автоматизації бюджетування передбачає вибір такої автоматизованої бюджетної системи, яка б відповідала галузі діяльності, особливостям побудови організаційної структури управління, дозволяла б швидко акумулювати необхідні дані відповідно до управлінських цілей та забезпечувала б високий рівень їх достовірності. Загалом, впровадження автоматизованого бюджетування передбачає: аналіз вимог з автоматизації бюджетування та вивчення пропозицій на ринку; проектування бюджетної системи та створення необхідної технічної «архітектури»; вибір, встановлення, налагодження та тестування програмної продукції; навчання користувачів; впровадження в експлуатацію, підтримка та супровід проекту [3].

Дослідження ринку програмних продуктів для бюджетування свідчить про їх велику кількість та різноманітність, тому у процесі вибору систем автоматизації бюджетування варто застосовувати наступні критерії: склад і властивості інформаційних об'єктів системи бюджетування, функціональність і алгоритми системи бюджетування, організація роботи користувачів із системою, архітектура, платформа і засоби інтеграції [2].

Загалом, програмний продукт повинен бути достатньо функціональним для вирішення поставлених завдань, при цьому по можливості володіти невисокою ціною продукту та його технічної